

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN:

20 c^m per regel.

Reklamen, vonnissen en andere artikels, vóóran of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

NEMENT:

rijft in te Ton- J. COLLÈS, uitgever van dit tijdschrift. De prijs is 5 fr. per nummer. Aankondigingen worden gedaan voor 100 exemplaren. Grootte 39, Tongeren.

dit nummer behoort een el.

TONGEREN

8 Augustus 1914.

oorlogsverklaring.

Onweerwolken waren aan den gezichtelinder verschenen, en samen boven ons diebaar. Op 2 Augustus 1914 verklaarde ons de machtige Duitschland aan het kleine België. De zijne staatsmannen, in plaats schreien verblijven om België's eilijkheid te eerbiedigen, verbraveloos het gegeven woord. Deze is door Duitschland bij onderdrukt door den toenmalige rijksaanziën als een "vodie papier" aarde, het gegeven woord werd erbrokken, en een sterk uitgerust leger werd op België afgezonden schreed onze grenzen.

arsch door België naar Parijs, verwaande Duitschers hunnen ons land noemden, ging echter ls zij het gewenscht hadden; zij e woorden vergeten, eens door e Romeinschen Keizer en veldgeschreeven: "onder de Galjen de Belgen de dappersten!" aad, op de stem van onzen held, Koning Albert, hadden onze solch rond de Belgische vlag geen boden zij eenen hardnekkig stand aan den vreemden invalonden hem geruimen tijd tegen n zware verliezen toebrengeen. onponthoud maakten onze bond- — vooral Frankrijk — ruim-ebrauk om hunne legers te moen strijdvaardig te maken.

ekmedijge tegenstand der Belen het plan van den pruisischen en stafwarsboomed en verjiedde arernij ten top stijgen bij de m'allers, en dit zou de belgische ng duur komen te staan. Schrik onder de Belgen verspreiden, stelen, branden, enz. zouden olg hun doel zijn.

at al wreedheden en gruwkwaren ons niet ter oore op ip: Visé afgebrand; mannen, en kinderen doodgeschoten; e burgers naar Duitschland weg Helaas! al deze geruchten waal te waar, en Tongeren zou deel krijgen in d-zee wreedheden.

enop 18 Augustus 1914

as op dinsdag 18 Augustus 1914. een schoone, warme zomersche 's morgens vroeg, den ganschen waren Duitsche troepen door getrokken. Ziet zij ze daar nog onkelnieuwe kleeding en heer-rustingen! Wat krachtige ch! Met fieren stap, het hoofd marcheerden zij door onze luide, met forse stemmen d, weerklinken hunne strijdlie-voorval het welgekende: « Ons muss grosser zijn! » En nog pen zij voort, en nog immer nieuwe bij; zij trekken door langs de Boulevards, met duien nog duizendtallen! Nog Jen wij te Tongeren zoo iets

trokken zij door onze stad. Wij zien ze nog, de eene achter de andere, zonder de minste tusschenruimte, in eene eindelooze rij, door de Luikerstraat, Putstraat, Grootemarkt, enz. trekken. Een vroolijke tongenaar hoorden wij dien namiddag zeggen: « Het zijn altijd dezelfde karren die terugkomen; zij trekken over de Markt, de Maestrichterstraat af, langs de Boulevards, en komen dan voer terug de Putstraat op. 't Is gelijk in de Cinema, waar men dezelfde beelden telkens op nieuw doet verschijnen! »

Sommigen schatten op 10,000, anderen op 15,000 man het getal troepen dat dien avond te Tongeren zou vernachten; ook was er bijna geen enkel huis, hoe klein ook, of er waren Pruisen ingekwartierd.

Rond 7 ure 's avonds, bevond ik mij in een huis waar drie Duitschers ingekwartierd waren. Zij waren bezig hunne kleederen te reinigen en hunne wapens te poetsen. Ik knoopte een gesprek met hen aan, en vroeg hen, onder andere, hoe lang zij te Tongeren zouden verblijven.

— Morgen vertrekken wij reeds, antwoordde en hunner; en 't zou nog kunnen heel vroeg zijn als wij oprukken, misschien wel rond middernacht, want wij verwaachten nog alarm!

Wat betekenden die woorden? Die mannen waren dus verwittigt dat er iets ongewoons ging gebeuren? Verwachtte men den vijand! Of was het een opgemaakt spel dat dien avond zou opgevoerd worden?

Alarm!!!

Niet lang moest ik wachten op het antwoord op de hierboven gestelde vragen. Spoedig zou ik vernemen wat de dubbelzinnige woorden, door den Duitschen soldaat uitgesproken, betekenden. Zij verwaachtten dus alarm!

Inderdaad, een weinig voor 8 ure 's avonds, werd plotseling alarm geblazen. Een schot was afgestaan, onmiddellijk gevolgd door honderden andere schoten, die, als op een ordewoord, gelijktijdig op verschillende punten der stad werden afgewuurd. Weldra ratelden de machien-geweren; duizende kogels vloegen tegen de muren, door de vensters, langs de straatsteenen, en te midden van dit helische gerucht, schreeuwden de Duitsche soldaten,

— Die civielen haben geschossen! Gansch de stad wordt afgebrand en platgeschossen!

Zij beschuldigden onze medeburgers te hebben geschoten, bommen van uit den toren op hen te hebben geworpen, ofschoon al de wapens sinds een tiental dagen waren ingeleverd, en de sleutels van den toren in bezit waren der Duitschers, en zij alleen dus er toegang toe hadden. Wij behoeven niet te zeggen dat eene groote paniek zich meester gemaakt had van de tongenaren, die grootvaders in hunne kelders waren gevlucht; ied-reen dacht dat het gedaan was met onze stad, en menigen had reeds het offer van zijn leven gebracht.

Terwijl de schoten elkander zonder verpoosen opvolgden, doorliep eene bende, van een honderdtal soldaten, de straten der stad, voorzien van brandende fakkel en voorafgegaan van trommels. Deze akeelige groep, geleek niet meer op menschen, doch door hun schreeuwen en huilen waren deze eerder gelijk aan eene beende razende duivels. Boven al dit gerucht hoorde men het inslaan van deuren het verbrijzelen van vensters, enz.

Onze Lieve Vrouw Kerk wilde men met geweld binnendringen; deze immers, moest ook afgebrand en platgeschoten worden. Eene bende soldaten begon-nen, met bijlslagen, de ingangdeur langs den Vrijthofkant in stukken te slaan. O. J.

Vrouw van Tongeren, waakte evenwel over haren tempel: toen de booswichten eene opening in de deur hadden, zagen zij plotseling af van hun noodlottig besluit; een hunner vergenoegde zich zijn revolver af te vuren door de geslagen opening, zoodat de kogel in een binnenuur terecht kwam. Onze prachtige Hoofdkerk bleef dus van verwoesting gespaard.

(Wordt voortgezet).

MINISTERIE VAN FINANCIËN.

Intrakkering der Deutsche Gelden.

Bestuif-voel van 24 October 1918 en Koninklijk besluit van 9 November 1918, betreffende den muntomloop.

Binnen den termijn van zes werkdagen (zou-en feestdagen zijn hier dus niet inbegrepen), ingaande met de dagteekening welke dit bericht voert, is alle houder van Duitsch metaal of papiergeld verplicht het te storten met een gedagteekend en onderteekend bordereel van aangifte.

Aangifte en storting geschieden ofwel bij de Nationale Bank van België of bij een harer agentschappen, ofwel bij een daartoe aangewezen financieel inrichting, ofwel bij den ontvanger der registratie, ofwel bij den ontvanger der belastingen, ofwel ten Postkantore (met uistuiting der hulphantoren).

De te storten briefjes moeten zorgvuldig zijn ontvond, ordematig per soort gerangschikt, gegroepoerd en gebonden in pakjes van 20, 25, 50 of 100 stuks, volgens de hoeveelheid stuks van ieder soort.

Een en dezelfde persoon behoort voor rekening van elk gezin of familie te handelen, en zich van zijne enkelzigeid-kaart te voorzien.

De uitwisseling der marken tegen nationale munt wordt gedaan op voet van fr. 1.25 per mark, voor zoover de bepalingen van dit besluit door den nederlo-gger worden nageleefd.

Zij wordt gedaan, tot beloop van duizend mark, op het oogenblik der nederlegging.

Het bordereel tot aangifte eener nederlegging welke duizend mark overtreft behoort in dubbel te worden opgemaakt: een exemplaar, na te zijn onderzocht en geveiseerd door den geldnemer, wordt den nederlegger als ontvangstbewijs overhandigd.

Formulieren zullen in elk der bovengemelde bureelen ter beschikking zijn van het publiek.

De nederlegging en het bordereel van aangifte behooren uitsluitend Deutsche munt te betreffen.

Na afloop van den voormelden termijn van zes dagen, zal de omloop van hoogergenoemde munt verboden zijn.

De Minister van Financiën,
LÉON DELACROIX.

Aangeplakt den vier-en-twintigsten december 1900 achtien.

De Burgemeester,
F. DELVIGNE.

Herstel van de Landbouw

Van eenen landbouwkundige.

De bange tijden die we seker 1914 beleven hebben duidelijk doen uitschijnen van welk belang het is dat een land zoveel mogelijk zelf voortbrengt wat vereischt wordt voor zijne voeding.

Vandaar dat de landbouw moet ontwikkeld en verbeterd worden, om onze afhankelijkheid van den vreemde te verminderen.

Aan hen die geene nieuwe internationale crisis noch het daaruitvolgende stopzetten van den aanvoer voorzien, antwoordde men dat de wereldvoortbrengst ontoereikend kan zijn en men dan zelfs in geval van vrij en ongehinderd verkeer met den vreemde, de noodige mondbehoeften niet kan bekomen.

Eene zaak staat in alle geval vast: de tijd der lage prijzen voor eetwaren is voorbij, en wellicht komt hij nooit terug.

Vóór den oorlog stond de tarwe, in België, rond de 20 frank per 100 kilos. In Frankrijk heeft de regering dit jaar den geheelen oogst overgenomen tegen 75 frank en ze besloot reeds de opbrengst van 1919 tegen 73 fr. te betalen. In Engeland werd een prijs gearborgd van minstens fr. 42.50. Amerika, het land van het goedkoopste graan, verzekerde aan de graanbouwers een minimum van 45 frank. Het is die prijs, verhoogd met vervoer- en verdeelingskosten, die den koers in onze Europeesche landen zal regelen. De prijzen der andere eetwaren volgen dien van de tarwe.

Welnu, men heeft berekend dat de jaarlijksche opbrengst van onzen landbouw ruim twee milliard bedroeg; die opbrengst werd voor 't grootste gedeelte tot de voeding van de bevolking gebruikt en zou, desgevallend, door den invoer van vreemde waren moeten vervangen worden: met de hooge prijzen, zouden die twee milliard minstens tot drie of vier klimmen, en die drie of vier milliard hadden we aan den vreemde te betalen.

Men leidt daaruit af dat de wisselkoersen ons zeer nadelig zouden worden. Deze immers hangen af van het evenwicht tusschen in- en uitvoer. Een land dat niets aan den vreemde verkoopt en er geen geld van ontvangt terwijl het er veel moet betalen voor wat het koopt, moet al wat het invoert, veel duurder betalen. Bij voorbeeld, wie vóór den oorlog één sterling schuldig was in Engeland, betaalde ongeveer fr. 25.40, als we onze eetwaren moeten invoeren kan die som klimmen tot 30, misschien tot 35 en 40 frank, en het verschil is een netto verlies voor 't land. De nijverheid die dan hare grondstoffen uit den vreemde moet trekken betaalt op hare beurt telkens het verschil meer en het behoef geen betoog dat ze in die voorwaarden ten gronde moet...

Het is dus duidelijk dat de heropbouw van onzen landbouw dringend noodzakelijk is en voor den verbruiker, en voor den nijverheidsman; juist zij die het boerenbedrijf het minst genegen zijn, hebben dus het grootst belang in zijnen bloei.

Hoe minder er gekweekt wordt in 't land, hoe meer geld de boer kan verdienen. Wil men goedkoop eetwaren bekomen, dan is er maar één middel: den landbouw zoodanig ontwikkelen dat er voortgebracht wordt en dat er meer concurrentie ontstaat.

Er wordt veel gesproken van het geld dat de boeren tijdens den oorlog verdiend hebben. Maar wat zou het baten dat ze dat geld in hun koffer lieten liggen, als hun grond niet de verdwenen velden terugkrijgt, als hun opgeëschte paarden en ve, basis der vruchtbaarheid van den bodem alsook van onze vleesch-, melk-, vet- en boterbevoorrading, niet terug komen?

Daarom komt het er op aan dat onze regering dadelijk de noodzake maatregelen treffe om de landbouwers te voorzien van de vereischte meststoffen, zaden, paarden, van ve, enz. In geval zulks uitgaan na zich sleept, dan houde men wel voor oogen dat het niet voor den boer, maar wel in het belang van den verbruiker gedaan wordt!